СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVI. Ч. 139. Джерзі Сити, Н. Дж., пятниця, 17-го червня 1938. No. 139. Jersey City, N. J., Friday, June 17, 1938. VOL. XLVI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПЕРЕДВАКАЦІЙНА ГАРЯЧКА В КОНҐРЕСІ

ВАШИНҐТОН.— Усі конґресмени і сенатори думали, що нарешті минулої середи закінчаться наради і всі вони могтимуть розїхатися додому на вакації. Та в останнім моменті прийшов на наради ще законопроєкт у справі повеней, а також звязана з тим сума 375 міліонів долярів. В цьому законопроєкті було таке застереження, що уряд матиме право вивлащувати такі приватні обєкти, які стоять на перешкоді в переведенні реґуляції рік. Щоб у поспіху не переголосувати якої нерозумної речі, гурт сенаторів почав обструкцію. Щойно коли сенатори дістали запевнення, що законопроєкт дістане належну увагу, вони перервали обструкцію. Багато сенаторів є вже дуже перемучені. Декотрі з них, не чекаючи кінця, вже тепер розїжджаються додому.

ДАЛЬШІ ЗІЗНАННЯ ГЕЙҐА.

НЮАРК, Н. ДЖ.— Посадник міста Джерзі Сити, Гейґ, далі зізнавав перед судом у справі своєї заборони виголошувати політичні промови соціялістичним бесідникам, а також заборони орґанізаторам юній К.П.О. орґанізувати подібні юнії на терені Джерзі Сити. Гейґ уже передтим твердив, що ті юнії єє під контролею комуністів. Тепер він заявив, що відкинув би політичну поміч тих юній, навіть колиб вони хотіли йому ту поміч дати. Він осуджував тих демократичних провідників, які забігали ласки в тих юній.

СПРАВА ПРОВІРКИ ЗАПОМОГОВИХ БЮР.

НЮ ЙОРК. — Хоч міська рада Ню Йорку ухвалила назначити комісію, яка провірилаб роботу місцевих запомогових бюр, то проте деякі круги стараються до такої провірки не допустити. В першій мірі сам посадник Ля Ґвардія є проти такої провірки і хоче заперечити рішення ради. Рада каже, що вона може ухвалити таку провірку не конче за згодою посадника. Крім того так званий „робітничий союз", який, як відомо, є в цілости в руках комуністів, противиться цьому і навіть хоче „пікетувати" радного Серплеса, що піддав гадку такої провірки.

ЩЕ ПРО РАБІНА ВАЙСА.

НЮ ЙОРК. — Рабін Вайс, відомий зо своїх отвертих жидівсько-націоналістичних заяв, „вструґав" іще одну штуку. Жидівський комітет у Бруклині влаштував у його честь бенкет, на який прийшло 400 осіб, заплативши по $25 за вступ. Та рабін Вайс, хоч прийшов того вечора до передпокою бенкетової салі, на салю не ввійшов. Поговоривши коротко з комітетовими він вийшов. Пізніше заявив, що так поступив тому, що згаданий комітет, який нагороджує його почестями, не виконав свого зобовязання у збиранні грошей на Палестину. А від такого комітету, який не виконує громадянських обовязків, рабін не хотів приняти почестей.

ОСТОРОГА ДЛЯ ТИХ, ЩО ИДУТЬ КУПАТИСЯ.

ОЛБАНІ. — Стейтовий директор санітарного відділу, Гомквист, заявив, що люди, які вибираються над беріг моря купатись, повинні звертати увагу на те, чи купальняні заведення мають стейтовий дозвіл. Коли мають, то вони безпечні і санітарні. А коли не мають, то краще їх уникати, а то тому, що вони не є зобовязані додержуватися тих санітарних приписів, яких вимагає санітарний департамент. Такий дозвіл купальняні заведення виставляють на виднім місці, отже їх легко запримітити. А можна також про них запитати заряд.

ХИЖА ПІКЛУВАНКА.

БОСТОН. — Спішилась панна Рута Баровски, дипльомована шпитальна піклуванка, на побачення, а зухвалий шофер вантажного авта перегородив їй дорогу. В поденервуванні вона трубіла, а далі почала сваритись. Та шофер сміявся і казав: „Що ме мені зробиш?" Тоді хижа Рут зіскочила зо свого авта, кинулася до шофера і впялила в його ногу свої гострі зуби. Поліцай, зізнаючи потім про ту історію в суді, сказав, що той учинок піклуванки так налякав шофера, що він мов опарений зіскочив з авта і відбіґ кільканацять кроків від нього. А хижа рута вскочила на вантажне авто, відтягнула його на бік, а потім вернулась до свого авта і пігнала в нім далі на побачення. Суд покарав її за укушення гривною 25 долярів.

РАДИТЬ ШПИТАЛЬНИМ ПРАКТИКАНТАМ УНИКАТИ ЗАБАВ.

НЮ ЙОРК. — Професор медицини Руфус Ковл радив молодим лікарям, які цього року дістали дипльоми, щоб серіозно трактували свою практику в шпиталі. „Забудьте про дівчата і танці, а віддайтеся студіям", учив їх професор. Він також говорив, що той лікар, котрий з убожества не може купити собі авта, хай дякує за те долі, бо це йому вийде на добре.

ВИКРАДАННЯ ОСІБ.

На горішнім образку шериф Д. С. Колмен (наліво) приводить до вязниці в Маямі, Флорида, Френклина Пірса МекКола, котрому закидають викрадення й убивство молодого хлопчини Джимія Кеша з Принстону, Флорида. Кеш стоїть у середині. На долішнім образку похорон Джімія Кеша.

ЖИДИ ЛУЧАТЬСЯ ДЛЯ СВОЄЇ ОБОРОНИ.

Чотири найбільші жидівські товариства, зібрані в Питсбурґу, Па., рішили тісно звязатися працею в ціли оборони жидівських прав не тільки за кордоном, але й в Америці.

ПОВІСИВСЯ ПЕРЕД ЛІЦИТАЦІЄЮ СКЛЕПУ.

У Львові повісився в свому склепі фарб і господарського приладдя купець Альфонс Лопушаньскі. Його підприємство підупало; склеп мали саме виставити на ліцитацію; ще й власник дому виповів йому мешкання, бо не було чим платити чиншу; а день передше секвестратор скарбового уряду забрав йому цілоденний торг та трохи товарів. Нещасний осиротив жінку й двоє дітей.

САМОСУД НАД ЗЛОДІЯМИ.

До Домашевниці, томашівського повіту на Люблинщині, пізним вечором прибули на 28. підводах коло 100 парубків з Волі Хомеєвої, любартівського повіту, щоб шукати вкрадених безрог. З Домашевниці вони забрали з собою здогадних злодіїв: В. Свідра й С. Беняка. На них допустилися самосуду. Збитих і покалічених покинули на просторі луківського повіту. Ранених у безнадійному стані примістили в лічниці.

ВЖЕ Й КОСТЕЛОК!

У селі Бугрині, рівенського повіту, де перейшли з православя на латинство війт, заступник війта, солтис, рахунковий, ветеринар і їх родини, вже будують костел. Ґраф Понінськi жертвував на ту ціль частку землі, а з людей зібрали 1,000 зл.

50 НОВИХ ПОЛІЦАЙОК.

Головна Команда Поліції в Варшаві приняла 50 нових мундурових поліцайок до всіх більших міст. У Варшаві збільшили кадри жіночої поліції на 20 поліцайок; крім того збільшили жіночу поліцію в Лодзі, Вильні й у Львові.

ОТРУЇЛИСЯ СПІРТОМ ПІДЧАС ІМЕНИН.

В Скенєрвіцах коло Варшави один громадянин святкував свої іменини. Понапрошував гостей і початував їх метелевим спіртом по 1 зл. за літру. Музиканти грали до танців. Кілька годин пізніше майже в усіх учасників гостини виступили познаки затроєння. Декотрі втратили свідомість, інші збожеволіли. Сімох затроєних примістили в лічниці, а пять жертв покінчили життя.

ОБЛИЛИ УЧНЯ БЕНЗИНОЮ Й ПІДПАЛИЛИ.

Перед судом у Соснівці станули два молодці, Йодовскі й Боховскі, обвинувачені за намагане вбивство. Вони затримали на вулиці 16-літнього Шмуля Ліхтіґа, облили його бензиною й підпалили. Ліхтіґ ледве втік, хоч тяжко попікся. По шістьох тижнях він покинув лічницю зо скаліченим лицем. Суд засудив Йодовского на 3 роки вязниці, а Боховского на 2 роки. В усній мотивації суддя зазначив, що вчинок обвинувачених є висловом невідповідної поведінки деяких чинників, що заслугують на якнайгостріший осуд.

РОЗДАВЛЕНИЙ НА СМЕРТЬ.

Степан Гнатишин у Бориславі помагав свому стрийкові з власної пильности при вивоженні сміття. В одній хвилині Гнатишин попав між навантажений сміттям віз і стіну дому. Коні рушили й роздавили голову нещасного. Він помер на місці.

НІМЦІ ВЧАТЬСЯ МОВИ НЕҐРІВ.

У Берліні наладнали пятьмісячні курси кольоніяльної служби та мови неґрів. Готовляться переймати кольонії в Африці.

„БРУНАТНІ СЕСТРИ".

В Австрії основують чини „брунатних сестер", щоб усунути католицьких сестер з лічниць.

КОЛИ ПОВСТАВ ПЕРШИЙ БАНКНОТ?

Перший банкнот повстав 1684 р. в Новій Франції, в сьогоднішній Канаді. Тодішній ґубернатор Канади був у великому клопоті, бо йому забракло монет на заплату для 700 вояків. Він упав тоді на думку роздати їм потяті на чотири кусні карти до гри з виписаною сумою й з підписом. Король ратифікував пізніше цей підпис своїм власним і цим робом повстав перший банкнот.

ЗГОРІЛО ЛИТОВСЬКЕ КУПЕЛИСЬКО.

В купелиську Полонґа коло Клайпеди вибухла грізна пожежа. Згоріло 120 віль, почтовий будинок, ґімназія, приходство та дві народні школи. Вогонь повстав від саджі, що запалилася в комині приходства. Втрата є понад 2,000,000 літів. Жертв у людях не було. Залишилося коло 1,500 бездомних.

ФАБРИКАНТ ГАРМАТ, ЩО НЕ ТЕРПІВ ГОМОНУ.

Недавно звідомили часописи про смерть 82-літнього Артура Круппа, основника заводів Крупка в Бернсдорфі під Віднем, а брата Круппа з Есcену. Цікаве, що помер зо страху. Стріляв з карабіна до їжаків у своєму парку. Карабін був тихострільний, але тріснув підчас стрілу. Старушок так дуже цим пройнявся, що впав трупом. Ціле життя не терпів стрілів і взагалі гомону. По пробах стріляння, що підчас них мусів бути приявний, замикався в своїй кімнаті, виложеній корком і відпочивав.

ЗЕМЛЯ ЗАПАЛАСЯ.

В Говилові Великім запалалася земля на просторі коло 3 метрів. У місці, де земля розпалася, видно сліди, що ведуть до 5 підземних коридорів, а ці ведуть у ріжному напрямі. Один з коридорів довгий 60 м. На стінах є ріжні знаки, звичайно затерті. На глині видно вириту цифру 1201.

„ВОСКРЕШУВАВ ГАЙДАМАЧЧИНУ", ПИШУТЬ ВШЕХПОЛЯКИ ПРО ПОЛК. КОНОВАЛЬЦЯ

ЛЬВІВ.—Українська преса передає повно польських голосів, піднесених у звязку з убивством полк. Евгена Коновальця. Як стверджує „Новий Час" (ч. 119), та преса, у своїй подавляючій більшості, не визнає головних засад лицарськости і не стишує голосу ненависти, стоячи над могилою політичного противника. Це значить, що не придержується неписаного звичаю культурної Европи, а пише про полк. Коновальця зо злобою, видумуючи ріжні погані вигадки, щоб ними опоганити особу покійника. „Варшавскі Дзєннік Народови" знає полк. Коновальця тільки як злочинника, що „воскрешував гайдамаччину". Очевидно, як пристало вшехполякам: коли йде про якусь українську акцію, то вона мусить походити — з Берліну. Бо для них і ціла українська справа це тільки — німецька вигадка.

Прийде інший „боритель".

Орґан вшехполяків твердить, що „вибух бомби в Ротердамі положив кінець баґатьом політичним плянам Коновальця". Але він „не поклав кінця політиці", якої виразником і „одним з виконавців" був полк. Коновалець. Часопис пише, що поляки мусять собі освідомити, що „на місце Коновальця знайдеться інший „боритель", що піде його слідами", бо ми „ввійшли в добу активізації української квестії". По тих осторогах вшехпольський орґан взиває польський уряд і польське громадянство до охорони „історичних інтересів нації", себто до польщення східних окраїн („кресів"), бо „бомба в Ротердамі, це ще один, хоч і посередній доказ, що активізація української справи є в повному ході".

ЗДИРАЮТЬ АФІШІ З ПОРТРЕТОМ ПОЛКОВНИКА Е. КОНОВАЛЬЦЯ.

ЛЬВІВ. — „Новий Час" з 2. червня подає, що у Львові на Личакові ґрупа вшехпольських студентів ходила 31. травня від кіоску до кіоску і здирала насильно афіші „Нового Часу" з портретом бл. п. Е. Коновальця.

КОТРИЙ ЦЕ ВАЛЮХ?

ЛЬВІВ. — В колах української молоді шукають інформацій щодо совєтського аґента Валюха. Кажуть, що такий був у колах націоналістичної молоді, але перейшов потім до табору комуністів і був у Совєтах, звідки скоро вернувсь і перебував за кордоном.

АНАТОЛЬ ВАЛЮХ ПРОТЕСТУЄ.

ЛЬВІВ. — Часопис „Українські Вісти", подаючи про вбивство полк. Коновальця і про совєтського аґента Валюха, подав від себе, що цей замах виконах Іван Валюх, син українського священика з Дрогобиччини. Цю „інформацію" повторила зараз уся брукова польська преса. Супроти цього оголосив Анатоль Валюх, син українського священика в Трускавці, в імені своїм і свого брата Ярослава заяву, що потягне до суду тих, що розпускають такі нечувані вигадки, якщо їх зараз не спростують. А. Валюх заявляє, що він і його родина ніколи не мали нічого спільного з комунізмом.

ВМІШУЮТЬ ДО ЗЛОЧИННУ БУТЕНКА.

ЛЬВІВ. — Українська преса подає з журналістичного обовязку припущення, яке видвигнула польська преса, а згідно з яким убивником полк. Коновальця являється Бутенко. Є це той самий, що втік з совєтського дипльоматичного представництва в Букарешті, але не зо страху ҐПУ, а з її намови. Польські часописи подають, що полк. Коновалець навязав звязки з Бутенком як з „наверненим українським патріотом". А Бутенко влаштував „імпрезу" зо своєю втечею на те, щоб лекше зґладити зо світу загрозливу для Совєтів особу.

ЧОТИРИ ПОЛІЦІЇ СПІВПРАЦЮЮТЬ.

ЛЬВІВ. — З Голяндії доносять, що вбивника полк. Коновальця шукають французькі, анґлійські, голяндські й німецькі детективи. Пишуть, що є надія, що вбивника таки знайдуть.

ГОЛОС ШВАЙЦАРСЬКОЇ ҐАЗЕТИ.

ЛЬВІВ. — Передруковують статтю швайцарської ґазети „Базлєр Нахріхтен", яка є обширною кореспонденцією з Голяндії про вбивство полк. Коновальця. Кореспондент пише, що „все промовляє за те, що тут справа з аґентом ҐПУ, який підступним способом зумів вкрастися в довіря Коновальця". Але сумнівається, чи вбивника зловлять.

КАЖУТЬ, ЩО ЗАВВАЖИЛИ ВБИВНИКА.

БЕРЛІН. — Німецьке Інформаційне Бюро з Амстердаму подає, що портові робітники в Ляндамі завважили були чоловіка, який поплив човном до совєтського корабля „Куйбишев", що стояв заякорений. Вигляд цього чоловіка був такий самий, як поданий вигляд аґента, Валюха, що вбив полк. Коновальця. „Куйбишев" покинув Ляндам 28. травня.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

САМА СЕБЕ ПОБИВАЄ

До світової війни годі було почути від поляка добре слово про „прусаків". А польська преса не писала про них інакше, як тільки „пруська гаката". Відомі це справи. Як і відомий той польський лямент із Вжеснею і возом Ґжимали, що мав звернути очі світу на ті кривди, що діються полякам у Німеччині, де їм не позволяли молитись і вчитись польською мовою та де їм викуплювали польські землі. Іншими словами, нарікали вони тоді перед культурним світом на те, чого тепер допускаються над українським народом на далеко більші розміри і з більшим дикунством. Та ті часи у Німеччині вже давно минулись. І поляків осталося в Німеччині невелике число. Таке, що його годі навіть прирівняти до скількости українців, що опинились під Польщею. І інша влада настала в Німеччині. Та поляки і польський уряд про те все забувають. І тому кинули визов Німеччині, домагаючись від неї, зрештою зовсім слушно, охорони права на повне національне і культурне життя польської меншини в Німеччині. З приводу того визову, який кинули поляки в Німеччині, а за якого попертя взялася польська держава, також зовсім природньо, нароблено відразу великого шуму. Заговорила про нього широко й американська преса. Особливо та, що охоче поміщує все, що звернене проти Гітлера. Та нам не йде про Гітлера, а про саму суть цеї справи, яка, як не мож краще, характеризує гнилу мораль і безпринципність Польщі та яка стала така безглузда, що навіть не знає, де їй краще мовчати. Бо саме так є в тім випадку. Німеччина відповіла Польщі дуже просто і ясно. Як хочеш полекш для поляків у Німеччині, то дай полекші німцям у Польщі. Що більше. Німецький уряд виразно заявився проти асиміляції й національного утиску. Він подав, що пропонував Польщі вже кількома наворотами, щоб заключити угоду, якою ґарантованоб полякам у Німеччині й німцям у Польщі охорону їхніх національних прав. Та Польща ту справу постійно відволікає.

Ось так виглядає компромітація держави, яка має масло на голові й виставляє її на сонце. Ось це є причина, чому вона не дозволяє українським часописам згадувати про домагання поляків у Чехословаччині. Ось такими штучками і таким фальшом хоче вона здушити ті домагання, які ставлять до неї ті народи, що вона їх загарбала. Очевидно, що не треба бути пророком, щоб добачити наслідки такої безглуздої політики. Перед тими наслідками ніщо Польщі не врятує. Бо рятунок міг би вийти з її власного нутра, з її власної голови. А вона хронічно недужа. Поїздки її ніби спритного міністра заграничних справ, Бека, тут нічого не поможуть. Вони є тільки ось тими операціями пістряка, які відкладають неминучу смерть — на дуже короткий час.

„ДІЛО" ПРО СМЕРТЬ ПОЛК. Е. КОНОВАЛЬЦЯ

(Передовиця з 31. травня 1938).

Коли рівно 12 літ тому згинув Симон Петлюра — ввесь жидівський світ бачив у ньому тільки головнокомандуючого Українською Армією у тому часі, коли по Проскуровах гуляли ріжні Семесенки. І треба було довгого часу, щоби бодай чесніші і розумніші одиниці зпоміж жидівських публіцистів зрозуміли, що Симон Петлюра — це для українців — подібно, як Іван Мазепа — символ державности, це всенаціональна цінність, тільки дуже далеко і дуже посередньо звязана з формальними титулами та становищами, що він їх колись займав. І довго треба було ждати, щоби бодай частина найповажнішої жидівської преси заперестала погані та нісеніті лайка на особу Симона Петлюри, які ані його образити не були всилі, ані його памяті в українському народі пошкодити.

Сьогодні на згук імени Евгена Коновальця кожний поляк думає тільки про акти саботажу, підпали та вбивства, не знаючи про Евгена Коновальця нічого більше, як тільки те, що він був головою ОУН. Тимчасом імя Евгена Коновальця перейшло було вже до історії українських визвольних змагань надовго перед тим, заки повстала УВО й ОУН. З іменем Евгена Коновальця звязана найсвітліша сторінка історії боротьби проти Московщини, його імя для кожного українця означає передусім творця Січових Стрільців, спершу невеличкого Куріня, потім Корпусу, тієї єдиної і цілком виняткової української військово-революційної формації, яка мала деде більше значіння від її чисто військових операцій, її перемог і поразок: це була школа українця - соборника й українця - державника, школа, з якої виходив ідеальний тип українця, який не нав партикулярного патріотизму, для якого не існувала Галичина ані Наддніпрянщина, Буковина ані Закарпаття, та який думав виключно тільки всеукраїнськими катеґоріями, хочби вони в даному моменті ішли сповидно на шкоду тіснішій батьківщині, в якій Січовий Стрілець народився. І тому Евген Коновалець, всеукраїнський діяч-полководець, пітримував Центральну Раду, яка заключила берестейський мир з німцями та йшов зо своїми Січовими Стрільцями — разом із Гайдамаками Симона Петлюри — в авангарді німецьких військ. І тому волів дати себе німцям роззброїти, ніж зрадити Центральну Раду. І тому він згодом примирився був з Павлом Скоропадським під умовою збереження національного змісту української державної самостійности, і тому підняв повстання проти Скоропадського та німців, коли та передумова завела, і тому не дав послуху делеґатам галицької Національної Ради та не пішов під Львів, бачучи осередок всеукраїнських подій і свій вояцький обовязок над Дніпром, і тому до останку витревав при Армії УНР, не вважаючи на тиф і голод і холод. І тому з табору інтернованих у Луцьку виїхав на Чехословаччину, щоб знову творити нові українські військові кадри проти Росії, користаючи з резерв, якими були табори українських інтернованих вояків у Німецькому Яблонному і тому по останній день свого життя залишився фанатиком української збройної сили, потрібної у часі найближчого великого нового міжнароднього зудару.

Евген Коновалець був людиною, якої найбільш характеристична прикмета вдачі — вічна активність, метушливість, невсипуща потреба діла. Така активна людина в таких важких і складних часах — не може не робити помилок. Одні з тих помилок уже сьогодні не підлягають сумнівові, інші перейдуть щойно на суд історії, яка єдино покликана казати слушне слово: не під напором злободенних пристрастей та інтересів, але з перспективи десятьліть і століть, коли обовязують зовсім інші критерії. Евген Коновалець сам мав почуття автокритицизму і не соромився признаватись до помилок. Бувало, вже у перших роках еміґрації, у рр. 1920/21, він нераз висловлював перед своїми приятелями жаль: „Колиб тоді я мав був той розум і досвід, що тепер: мені закидали, що загострюю відносини репресіями проти замаскованих центрів большевицької аґітації, а то треба було не панькатись, лиш розстрілами встановляти порядок, — мені закидали диктаторські амбіції, а то треба було не відмовлятись від диктатури, яку мені давали, тільки самому брати її!"

І в оцій пошуканці доріг і в отому метушливому житті еміґрантського конспіратора — Евген Коновалець робив помилки та одночасно виробляв себе на справжнього державного мужа на велику мірку. Знаємо, що тут відразу счиниться в усьому польському таборі, і подекуди й у нашому українському, крик маленьких людців, які не розуміють, яка ріжниця між коліщятками у життевій машині та індивідуальностями, які самі накручують ту машину. Можна бути звеличником чи противником Евгена Коновальця, чи навіть його фанатичним ворогом; є такі зпоміж галичан, які по нинішній день не забувають йому історичного рішення Стрілецької Ради у Білій Церкві з 12. листопаду 1918 року (не йти під Львів, лиш чекати гасла на повстання проти Скоропадського і німців, — самого Коновальця тоді у Білій Церкві саме не було, але його світогляд і величезний особистий авторитет мали вплив на сформування всієї січово-стрілецької психіки та способу думання); інші знову найпалкіші докори роблять йому чи то за його становище до справи польсько-українського союзу у 1920 р. чи за опозицію до віденської Диктатури д-ра Евгена Петрушевича. **Українське зорґанізоване громадянство та „Діло", як його виразник і чинник формування його опінії, займали наскрізь неґативне становище до ОУН, тимсамим до полк. Евгена Коновальця, як її основника і команданта. Не змінюємо цього свого становища і в обличчі смерти Евгена Коновальця, відповідального за діяльність тієї орґанізації та її наслідки,** дарма, що — як доходили до нас звістки — він сам переживав нераз хвилини траґічних душевних конфліктів, коли довідувався про речі, які ділились без його відома (вбивство Т. Голувка) чи про непередбачені наслідки підпільної акції (напр. конфіденціоналізм серед шкільної молоді). А проте це не може вплинути на обєктивне ствердження факту, що не підлягає ніякому сумнівові: що це була індивідуальність, яку кожний відразу відчував, хто тільки з ним стрінувся та його пізнав. Індивідуальність непересічної мірки, саме така, яка здібна до великих діл і до великої траґедії.

Евген Коновалець був індивідуальністю рідкою особливо в українському світі. Довго ще мабуть треба буде ждати, поки українська влада позбудеться решток галицької провінціяльщини та наддніпрянського хуторянства. Тимчасом Евген Коновалець був людиною, позбавленою всяких провінціяльних рисок. Не знаємо, чи існує хтось з його останнього оточення (якого складу теж не знаємо), хто зумів би тепер відтворити його звязки з чужинецьким світом та їх політичний сенс. Але ризикуємо твердження, що не було і нема серед українців людини, яка стільки зналаб про куліси міжнародньої політики, що знав Евген Коновалець, якого імени ніхто ніколи не стрічав в европейській пресі та який від літ провадив на чужині життя змовника.

Незавидне життя людини, яка живе на щораз інший пашпорт із щораз іншим назвищем, якій держави не дають права побуту та з якою підтримують інформаційні звязки найвищі державні діячі ріжних держав, за посередництвом своїх емісарів, а то й безпосередньо, але завсіди потайки із збереженням найбільш дискреціональних форм. Жив серед миру в постійній атмосфері війни. **Був одним із тих, які вірили у війну та у війні бачили й бачать нову велику українську шансу.** Був одним із тих, які приготовляли війну, і впав, як вояк на війні.

Впав з руки большевицького аґента. Коли тільки прийшла перша звістка про його смерть — відразу, немов автоматично пронизала всіх нас думка: чергова московсько-большевицька робота! Саме таємничість смерти Евгена Коновальця, якісь несамовиті куліси тієї смерти вказували відразу на кузню плянів нагальної і таємничої смерти всіх невигідних червоній Москві людей: і Симона Петлюри і грузина Джорданії і москалів Савінкова, Кутепова та Міллера. Всі вони щезли з цього світу серед несамовитих обставин; убивство кожного з них має по нинішній день свої незясовані моменти. Чим особа Евгена Коновальця була саме для Совєтів небезпечна? **Бо хтонебудь його знав, той ніколи не мав ніякого сумніву, що в будучому воєнному конфлікті полк. Евген Коновалець знайдеться по стороні тих, які воюватимуть проти Совєтів!** У Москві не забули, що Іван Андрух і Микола Опока, як керманичі Центрального Повстанського Комтету у Києві, розстріляні вже після відвороту польсько-українських військ, — це колишні СС-и; що VI. дивізія ген. М. Безручка складалася здебільша з СС-ів, які пішли туди за згодою Евгена Коновальця; **що в 1920 році, коли воєнна кампанія перехилювалася вже в некорисіть Польщі й України, Евген Коновалець вислав був парляментаріїв до Бельведеру з пляном орґанізації української протисовєтської армії у Карпатах** (про що ще певне появляться історичні спомини); що врешті в орґанізації зимового походу Юрка Тютюнника та в його штабі брали участь чільні СС-и, знову з відома і дозволу полк. Евгена Коновальця. У світлі цих фактів та його останніх звязків у державах протикомуністичного порозуміння, про які зрештою доходили до краю тільки найбільш загальникові та неясні вістки, — зрозумілий стає той острах, що його відчували московські большевики. **Саме тому вбивство Евгена Коновальця так страшенно нагадує вбивство Симона Петлюри: в одному і другому випадку безумовно грали ролю ті самі мотиви, — той сам страх, щоб військово-орґанізаційний хист одного і другого та авторитет імени одного і другого серед колишніх українських військовиків, серед української молоді та серед широких українських мас у Наддніпрянській Україні не заважив траґічно на воєнній ситуації Совєтів.** І тому Евген Коновалець був небезпечний саме для Совєтів, і **тільки для Совєтів.** Як смішно на цьому тлі виглядають маленькі, типово „ікацові" колючки — писати у посмертних згадках про Евгена Коновальця слово отаман у „лапках!" Яку жалюгідну іґнорацію у цих справах зраджують ніби чільні польські часописи!

Але Москва не помилялася. Вона чудово орієнтувалась у сутньому і справжньому підході Евгена Коновальця до проблєм Сходу Европи. Той його підхід робив із нього для Москви людину найбільш небезпечну. І тому треба було ту небезпечну людину усунути з цього світу. **Атентат на Евгена Коновальця свідчить про величезну актуальність воєнного конфлікту та про панічний страх перед ним у совєтській верхівці.**

О. Луговий. Автор застерігає за собою всі права.

ЗА УКРАЇНУ

(ВІРА БАБЕНКО)

Повість із часів революції і повстанської війни у Великій Україні. (В двох частинах).

Частина перша

4)

III.

Хата Ітана Бабенка стояла осторонь від інших селянських хат у невеликому садку. Відріжнювалася від інших просторим подвірям та більшим розміром. Та в хаті вже слідно було заможність господаря. Хата переділена на три кімнати, побіч лавок здовж стін стояли і крісла, на гладко витинкованих стінах багато образів. Портрети значніших українських і російських письменників та Хмельницького і Дорошенка свідчили і про культурну вищість господарів хати та давали розуміти, що це хата свідомого українця.

В хаті застав Іван лише доньку, невеличку чорняву дівчину з блискучими темними очима, років 16 до 17. Дівчина прибирала хату на Великдень, вишуровувала і мила столи, витирала вікна, вбирала образи гарно вишитими рушниками. Ще з порога зустрінула Івана питанням:

— У якій стороні це гремить, тату?

— На заході, доню — відповів Іван.

— О, то буде добре літо на збіжжя... Старі люди кажуть, що коли вперше гремить на заході, то врожай віщує. Але чомуж на небі ні хмарки нема? — здивовано спитала батька, подивившись у вікно.

— Бо то не гремить, Віро... Десь недалеко за Інгульцем з гармат стріляють. На днях треба і в нас сподіватися непроханих гостей...

— Німців?

— І німців і отої збольшевизованої салдатні з фронту. Є чутки, що на Катеринослав відступає цілий корпус москалів. Заґостять без сумніву і до нас... Грабуватимуть...

— А селяни хіба не можуть привитати їх, як належиться? Так, щоби більше і носа не сміли показати до нас? Нашеж село велике, а й по сусідніх селах є досить військових, навіть старшин...

Іван усміхнувся.

— Розумна в тебе головка, доню! Можнаб, чому ні? Але тоді, колиб наші села були одностайні. Але бачиш, по селах багато є таких, що ждуть не діждуться большевиків, може з хлібом і сіллю їх зустрічатимуть... Нас, що розуміємо потребу боротьби з москалями, дуже мало... отже... сили будуть занадто нерівні.

— Тату! І це говорите ви, бувший вояк?! Мені здається, що можна перемогти і в десятеро сильнішого ворога, щоб лиш було завзяття та хотіння перемогти. До того на нашій стороні знання місцевости. Пригадай, тату, що Наполеон під Ватерльо програв бій виключно через незнання терену. Треба лиш попередити свідоміших людей та зорґанізувати в кожному селі бойові гуртки. Ще маємо день, а може і більше часу. Дасться бодай щонебудь зробити. Правда?...

Замісць відповіди Іван пригорнув доньку до грудей і став цілувати.

— Ах, ти мій ґенерале малий! — сказав сміючись. — Та за такі думки тебе варто десять разів поцілувати... Правда, Вірочко, правда. У нас уже все приготоване, — заговорив поважно — але то в найбільшій таємниці. Коли москалі нікого не чіпатимуть, пропустимо їх через села, нехай ідуть у свою Московщину; та коли зачіплять кого, стануть грабувати, то... поміряємося силами...

Віра втішилася. З наївною дитячою сміливістю вхопила батька за руки і затанцювала довкола нього, повертаючи Івана в ріжні сторони. Іван жартовливо випрошувався:

— Бійся Бога, доню, що тобі до голови прийшло? Деж мені, старшому чоловікові, кружляти з тобою по хаті, та ще й у Страстну Пятницю. Пусти!

Цю сцену застала повернула з церкви мати Віри і лише руками сплеснула з дива.

— А, ти, дівко, дівко! — стала Віру сварити. — Люди від Плащаниці вертаються, а вона ось що зо своїм батьком у хаті виробляє. Нема, щоби піти до церкви та помолитися. Та й ти, старий, — соромила далі чоловіка — не потурав би так доньці, або вже хоч Великодня діждав би та тоді викрутаси з нею виправляв! Своїм потуранням розвів дівчину, мов панянку яку. Ей! Соромивсяб!

— Дарма, Маріє, воркотиш на дівчину, — боронив Віру Іван. — Вона поробила все, що треба, то чомуж би їй і не повеселитися? Цеж дитина ще, козеня... Розвів, кажеш, мов панянку. Ніби вона від панянок гірша? Не в кожноїж панянки таке гарне личко, такі бровенята, блискучі очі. Крім того вонаж і роботяща, і розумна; не така, як ті білоручки-панянки. Хоч і в ґімназії вчиться, то не соромиться нашої мужицької роботи. А танцює... Ну, бо молода, весела. Щож у тому злого?

— Та злого нема нічого — відповіла вже лагідно Марія — та всеж, де то видано у Страстну Пятницю танцювати? Що люди сказалиб, коли би побачили таке?

Іван махнув зневажливо рукою.

— Е, люди... Буцімто люди вже всі такі святі та Божі... Не бійся, доню — став далі потішувати зніяковілу доньку — мати не така вже сердита на тебе, як удає. Це вже в неї така звичка воркотіти...

Засоромлена Віра винувато пригорнулася до матери.

— Не сердься, матусю — просила. — Це я так з утіхи. Батько тут сказав таке, що я з радощів не втерпіла. Яж не мала вже, щоб не розуміти, що можна, а що ні... Я вже більше не буду. Не сердься. — І мов маленька дитина ховала засоромлене обличчя на материних грудях. Лице Марії випогодилося.

— Ні, ні, пустійко, я не серджуся — ласкаво заговорила, цілуючи доньку.

— Правда? — вже сміялася Віра, заглядаючи в очі матери.

— Правда. Але що таке втішне тобі батько сказав, що аж танцювати пустилася? Може про Василя? Десь уже на свята приїхав.

— Пхе.. про Василя! — надувши губки, відповіла, червоніючи, Віра. — Як я з ним товаришую, то ви вже Бог зна, що думаєте... А... — зніяковіло замялася вона — хіба він, Василь, уже приїхав зо школи?

Батьки переглянулись і стали сміятись. Віра ще дужче зачервонілась.

— Приїхав, приїхав, доню, говорив зо мною в церкві, розпитував про твоє здоровля. Обіцявся прийти до нас — говорила мати і, сміючись, любувалася червоним личком засоромленої доньки. Та ніяково покрутилась по хаті і порхнула до дверей.

— З вами нині не можна говорити. Я ліпше піду...

Швидко вискочила з кімнати, сердито тріснувши дверми. Щасливі батьки аж заходилися від сміху.

— Бачиш, яка твоя доня — ніби докірливо, жартом докоряла Марія. — Мале ще, а сердите.

— В батька вдалася — поважно відповів Іван. — Збиточниця, правда, велика, але гарна, незіпсута дівчина. Щира. Не вміє ховатися з почуваннями. Розсердилась і маєш... Тріснула дверми, що аж хата задріжала.

— Коби лиш Бог добру долю їй післав... А як думаєш? Чи вона і справді любить Василя?

— Цеж і дитина завважить. Вони душі не чують одно в одному, але.. діти ще обоє. Ховаються з любовю, та так невміло, що всі завважують.

— Дай Боже — зітхнула мати. — Коли так, то через рік-два і поберуться... Та може і внуків діждемо няньчити...

— Ну — всміхнувся Іван — ти чисто по жіночому думаєш. Донька тільки росте ще, а ти вже і про внуків мрієш. Поки вони поберуться, мабуть іще довго ждати треба.

— А чогож відкладати? Ми молоді побралися, а як прожили... Дай Боже і нашій дитині такого ладу та любови.

— Не в тім річ, жінко. Часи ось тепер дуже непевні. На наш край насуваються грізні хмари... Почнеться війна, то може не тільки Василеві, але і мені, старому, доведеться йти. У нас, правда, покищо Бог милує. Та по інших місцевостях страхіття червоногвардійці витворюють — зітхаючи сказав Іван. — На Великдень може й ми приймати-мемо гостей. Тільки невідомо, як...

— Гостей? — здивувалася Марія. — Кого це? Яких гостей?

(Дальше буде).

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Вунсокет, Р. Ай. — До допису з Вунсокет про „Бенкет у день Свята Матери" додати такі особи, що зложили по 25 ц.: Марія Познанська, Анна Городивська, Текля Паньків, Йосифа Градюк і Марія Сирота.

У суді.

Коли прокуратор скінчив свою промову, обвинувачений дістав слово. Одначе підчас своєї промови він сидів далі на кріслі. Тоді суддя звертається до нього зо словами:

— Обвинувачений, прошу встати, сидіти будете пізніше.

Пех.

Молода своїм гарним виглядом мати відвідує свого сина студента на його мешканні, щоб йому сказати кілька материнських слів на тему його поведінки. Господиня дому відчиняє їй двері і клепаючи її по плечах, каже:

— Панночко прийдіть радше завтра, бо нині приїжджає мати молодого панича.

„ПРОМЕТЕЙ" ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ

Російські большевики проголосили устами Леніна, що вони признають усім народам бувшої царської Росії право на „самостоятельность вплоть до отделенія", але це була лиш одна з їх пустих фраз. Вони напали на самостійну Україну та поневолили її. Вони те саме зробили навіть з чисто соціялістичною Грузією, а дальше і з Азербейджаном й іншими самостійними републиками. Ті перемоги осягнули большевики як внаслідок військової переваги так і при допомозі брехливої пропаґанди, а зокрема вживаючи клича „ґраб наґрабльонноє".

І прийшло до цього, що тепер народи бувшої царської імперії терплять від них більші знущання, ніж терпіли колись за царських часів. Одначе цей сумний досвід навчив живучих на чужині патріотів, членів тих поневолених народів, що всі ті народи повинні порозумітись між собою і спільними силами виступити проти московських катів. В тій ціли заложили вони союз, що зветься **„Прометей"**.

Слово „Прометей" відоме всім українцям хочби зо славної поеми Т. Шевченка під заголовком **„Кавказ"**. Тарас говорить у тій поемі, що на тих кавказьких горах „споконвіку Прометея там орел карає, що день божий довбе ребра, серце розриває".

Хтож то був той Прометей? Отже давня грецька леґенда оповідає, що він пробував небесним богам викрасти з неба вогонь і принести його між людей. За те й покарав його найстарший бог, Зевс, у той спосіб, що прикував його до Кавказу, а орел що дня розриває йому серце, котре одначе через ніч наново оживає.

Союз „Прометей" забирає нераз голос у справі уярмлених москалями народів, і власне видав ось-яку відозву:

„Прометейська Ліґа Поневолених Москвою Народів (Азербейджан, Дон, Грузія, Іґель - Ураль, Інґрія, Карелія, Комі, Крим, Кубань, Північний Кавказ, Туркестан і Україна), покликуючись на останній московський процес проти Бухарина і товаришів, стверджує ось-що:

„Поперше, що перебіг цілого процесу виказав цілковите економічне й моральне банкротство Совєтського Союзу, члена Ради Ліґи Націй у Женеві. Цілий світ міг переконатися, що серед банди комінтернівських злочинців, які вже 20 років займаються заводово руйнуванням европейської цивілізації, прийшло до кривавих порахунків, котрі теперішній режім полагоджує середньовічними методами варварської Московії.

„Подруге, що цей процес доказує наглядно, що джерелом усіх внутрішніх потрясень у Совєтськім Союзі є **національне питання,** а саме боротьба поневолених народів проти Москви. Цілий світ міг переконатися, що всі ті народи майже 20 років боряться проти червоної окупації та економічної експльоатації (визиску), що Москві не повелося опанувати цих народів, що Москва є безсильна супроти національної ідеї наших народів і що вона боронить тепер своєї комуністичної імперії лише брутальним терором і очорнюванням національно-визвольницьких рухів.

„Прометейська Ліґа стверджує, що держави, які є членами Ліґи Націй у Женеві і їх уряди, своєю мовчанкою супроти цих подій у Совєтськім Союзі, що є постійним членом Ради Ліґи Націй, стають співвідповідальними за всі ті варварства, а зокрема за той терор і насильство, яких комуністична Москва вживає супроти наших народів. Прометейський Союз заявляє торжественно, що наші народи не перестануть боротися проти Москви під проводом своїх леґальних урядів і національних комітетів аж до здобуття цілковитої державної самостійности.

„До держав протикомуністичного порозуміння апелює Прометейська Ліґа, щоби признанням леґальних урядів і національних комітетів наших народів, що воюють з московським комінтерном, помагали нашим народам визволитися з комуністичної тюрми народів, в котрій під високим омофором женевського Союзу Націй мучаться наші народи на сором і ганьбу цілого цивілізованого світу!"

Ось таку відозву видав „Прометей" до держав, які „про форму" є протикомуністичні, але сидять разом з московськими бандитами в Лізі Націй у Женеві, до котрої в такий легкодушний спосіб допустили і представника власне тих бандитів. Де та культура, де цивілізація, де хочби звичайне християнське милосердя? Все те десь поховалось перед видуманою і лише в уяві існуючою непоборністю большевицької шайки! Ідея правди і свободи! Заслони своє лице, щоб не бачити цеї ганьби!

Іван Наконечний.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Виступлять з нагоди Свята Конституції.

Українці, разом з іншими 10 народами, візьмуть участь у величавій маніфестації, що відбудеться з нагоди святкування 150-ліття американської конституції. Маніфестація та відбудеться в суботу, 18. червня ц. р., в „Municipal Stadium", а зачнеться в годині 7 вечором. Надіються яких 100,000 осіб. Для українських танцюристів збудовано спеціяльну плятформу на середині величезної площі. Українці виступлять з народніми танцями, а також зо співом. Виступатиме Козацький Хор. Вступ на маніфестацію вільний, але за білєтами, які можна дістати в українських Народніх Домах у Філядельфії, або у наших священиків. У тій справі можна порозумітися телефоном: Poplar 6961.

Думаємо, що українське громадянство зявиться на тій маніфестації у великому числі. Для українців є призначена окрема секція: Section EN, gate 9.

За Комітет Злучених Українських Орґаніяцій:

Олекса Яремко.

———o———

БРІДЖПОРТ, КОНН.

Свято Матери.

Заходом молодечого клюбу при укр. прав. церкві відбувся 8. травня ц. р. обід в честь матери. По відправі в церкві всі зійшлися до салі на обід, який був зладжений молодечим клюбом. Підчас обіду предсідник клюбу Богдан Велигорський попросив о. Бека до слова, який виголосив промову і вияснив, чому ми повинні шанувати память матери та віддячуватися бодай частинно за той труд, який мати вкладає при вихованні дітей. Також згадав про обовязки матери супроти патріотичного виховання молодих поколінь, щоб український нарід мав з них користь. Гром. І. Глива завзивав присутніх до збірки для матерей наших героїв. Збірка, яку перевели Ольга Велигорська і Марія Гошовська, принесла $7.58. Гроші вислано через Обєднання.

Е. Кучма.

———o———

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

✝

В Елізабеті, Н. Дж., помер дня 12. червня член Тов. Запорозької Січи, від. 234. У. Н. Союзу,

ЙОСИФ БУРБУЛЯК.

Покійний родився 1886. року в селі Підбіре, повіт Роґатин, Зах. Україна.

Похорон відбувся 16. червня з дому жалоби при 441 Broadway, при участи родини та членів Тов. Зап. Січ.

Покійний був щирим українцем і добрим працівником в Товаристві.

Земля Йому пером!

Стефан Могила, секр.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СПЕРШУ ДОБРЕ ПОІНФОРМУЙМО!

Зачався час, коли знову підносяться протести, коли скликують ріжні протестаційні віча, на які запрошують американські бесідниці чи американських бесідників. Я була на однім такім вічу і хочу зробити таку заввагу: Як запрошуємо американців, то заразом подбаймо доставити їм добрі матеріяли про справу, про яку вони мають говорити. А є вже видання анґлійською мовою, які містять такі матеріяли. І то добрі, бо провірені. А ще й зібрані чужинцями.

О. Фостик,
Філядельфія, Па.

Причина.

— За що тебе так Панько вибив?

— Бо вернувся з пошлюбної подорожі.

— І щож із того?

— Бо то я познайомив його з жінкою.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖАНСТАВН, ПА. Місячні збори Бр. св. Арх. Михаїла, від. 11., відбудуться в неділю, 19. червня, в годині 1. пополудні, в домі п. Цюпака на Мейпл Евеню Вудвіл. Проситься всіх членів прийти й вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Теодор Волощук, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Піврічні збори Тов. ім. Ст. Мельничука, від. 331., відбудуться 19. червня, в годині 3. пополудні. Проситься всіх членів явитись, бо буде піврічне справоздання. — Гр. Замойський, предс.; А. Романюк, секр.; М. Ключка, кас.

РАНКІН, ПА. Піврічні збори Бр. св. Григорія, від. 24., відбудуться в неділю, 19. червня, в Українській Гали, 101 Hawken Ave. На тих зборах маємо дуже важні справи. Член, що не явиться, заплатить 50 ц. кари, урядник 1 дол. Приведіть нових членів до вписання; хто приведе, дістане нагороду. Всі члени мають вирівняти свій довг, бо інакше будуть суспендовані. Те саме відноситься до дітей, котрі довгують. Щоби потім ніхто не нарікав. — Микола Щур, предс.; Іван Савчин, кас.; Юрко Футрик, секр.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Збори Укр. Тов. Січ, від. 282., відбудуться в неділю, 19. червня ц. р., зараз по Службі Божій. Обовязком кожного члена бути на зборах, бо маємо багато справ до полагодження. Також буде звіт з пікніку, що відбувся дня 5. червня. Хто бажав би вступити в члени нашого Товариства, хай голоситись на зборах. — Петро Танасишин, предс.; Іван Піґуляк, фін. секр.; Віктор Осухівський, кас.; І. Лущак, рек. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Бр. св. Йосафата, від. 217., відбудуться у вівторок, 21. червня, в годині 7:30 ввечір, в гали, де звичайно. Приявність всіх членів на боразх конечна, бо є важні справи до вирішення. Довгуючих членів напоминається, щоби вирівняли свої довги, бо інакше будуть суспендовані. На цих зборах будеться принимати нових членів до Бр. і У. Н. Союзу без оплати вступного. Тож користайте з нагоди. — А. Іванів, секр.

Боже, бережи короля!

Один професор з Оксфорду написав на чорній таблиці таке:

„Оцим повідомляю, що мене іменовано двірським лікарем Його Королівської Величности".

Якийсь студент дописав під сподом:

„Ґод сейф де кінг" (Боже, збережи короля").

Коли дитина кричить.

— Чого ця дитина вічно верещить?! — лютує муж. — Верещить і верещить без найменшої причини. Що воно має?...

Жінка злобно: „Твою вдачу!"

———o———

Заздрісна.

— О, вже нема у вас тієї гарної машиністки?

— Ні, бо вона саме вчора приловила шефа на тому, як він цілував свою жінку.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українці в науці для дорослих.

„Adult Education Program of the W. P. A." і Виховна Рада Міста Ню Йорку подають, що цього року користало з курсів для дорослих дуже багато осіб чужинецького походження. А між ними було поважне число українців. Дня 20. червня, в 8 години вечором, відбудеться в „New Evening Textile High School" (351 West 18th Street) попис курсантів, у якім братимуть участь і багато українців, що також повинно зацікавити й український загал у Ню Йорку.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Свято ветеранів.

Ветерани світової війни українського походження уладжують 10. липня ц. р. величаве свято, підчас якого відбудеться посвячення прапорів гуртка (посту) ч. 1. Будуть відправлені панахиди за поляглих героїв американської й української армії. На тім святі надіємося побачити наших рядовиків і старшин в одностроях, як також наше громадянство. Програма і місце свята будуть проголошені пізніше.

За Гурток ч. 1.:
Іван Сарчинський.

ГЕМТРЕМК, МІШ.

Посвячення прапорів С. У. А.

За старанням С. У. А., від. 26, відбулось у Великому Парку 5. червня ц. р. посвячення українського й американського прапору. Відправа розпочалася в 3-тій год. пополудні. В ній узяли участь три священики: місцевий парох д-р о. Тиханський, о. совітник Сембратович з Дітройту й о. Лотович з Джерзі Ситі, Н. Дж.

По відправі о. Лотович виголосив проповідь на тему прапору і сказав, що прапор є тим символом, під яким людина повинна жити. Перше є релігія, а друге — прапор. Бо тільки та жінка може бути доброю патріоткою і свідомою українкою, котра носить у серці віру. Далі закликав, щоб українське жіноцтво йшло шляхом Ольги Басарабової, якої іменням відділ названо себе.

Опісля пані Кулинич, предс. 26 відділу, привитала публику і подякувала за таку численну участь. З черги вона покликала паню Алфорд, предсідницю Інтернешенел Сентер, та передала їй американський прапор. Пані Алфорд пояснила значіння американського прапору і закликала приявних любити цей прапор, бо він собою уявляє свободу і вільність, якою ми тішимося на американській землі. Її промову нагороджено рясними оплесками.

Український прапор передано пані Бек, котра в своїй промові змалювала широкі степи України, блакитні облаки та широке море золотої пшениці, від чого то походять краски нашого прапору. Цей прапор є наша радість і наша воля, говорила бесідниця. Та, на жаль, хоч він уже тричі віяв з вільної Української Держави, то тепер він потоптаний ворогами. Та ми звідси повинні помагати нашим братам відзискати їх волю. Далі бесідниця зазначила, що під сучасну пору поляки в першій мірі свої удари зміряють в організоване життя українського жіноцтва. Вони закрили „Союз Українок" як також його видавництва. Її промову теж нагороджено рясними оплесками.

А. Ганиш, М. Старинська,
секретарки.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

МУСИТЬ НАТЯГАТИСЯ.

Посадник Ню Йорку Ля Гвардія причіпає медалю відваги поліцаєві Карлові Лагергренові, найвищому чоловікові в нюйорській поліції (має 6 стіп і 8 цалів висоти). Дня 6. січня ц. р. Лагергрен скочив у ледяну воду ріки Гарлем і витягнув відти жінку, що пробувала втопитися й з рятуючим звела завзяту боротьбу.

ТАРЗАН ПІД ВОГНЕМ. (20)

Якби лев хотів був здігнати хлопців, коли вони втікали до дерева, то він міг це зробити одним скоком. Але йому це не було й на думці. Тимчасом хлопці, маючи змалку вроджений страх до льва, таки не вірили йому і поволі втікали на дерево. Зрештою сам Тарзан раз виговорився був, що „лев усе є львом і ніхто не може знати, коли він забудеться".

Діставшись до пня дерева, хлопці поспішно почали спинатися вгору. Вони самі не знали, що зуміють так скоро дряпатися. Та це їх страх підганяв. А лев, дивлячись на них, тільки дивувався, чого вони втікають. Він немов хотів їм сказати: „Дурненькі ви. Якби я хотів був вас схопити, я вже був би це зробив десять разів".

Знайшовшись на галузях дерева, хлопці віддохнули. Побачивши внизу здивованого льва, Док заговорив: „Я тобі казав, що він нас не вкусить. Ось як спокійно він поводився з нами передтим і як тепер лагідно на нас дивиться". „Ну, ну", відповів Дик. „Числи на лагідність льва. Як він зголодніє, то і лагідність його зчезне".

Та тут над хлопцями появилась інша небезпека, яка прикувала їх увагу. Нагло вони запримітили, що стемніло і небо затягнулось чорними хмарами. На нетри найшов у перший хвилі гробовий спокій. Та чути було в повітрі велику небезпеку. Ця тиша це була приграва перед бурею. За кілька хвилин повіяв сильний вітер і пекло розпуталось над нетрами.